

Sygn. akt I PK 295/14

POSTANOWIENIE

Dnia 27 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Wrębiakowska-Marzec

w sprawie z powództwa P. W.

przeciwko P. SA w W.

o odszkodowanie,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 27 maja 2015 r.,

skargi kasacyjnej strony pozwanej od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i
Ubezpieczeń Społecznych w Sieradzu

z dnia 22 maja 2014 r., sygn. akt IV Pa 36/14,

I. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,

**II. zasądza od P. S.A. w W. na rzecz P.W. kwotę 917
(dziewięćset siedemnaście) zł tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Wyrokiem z dnia 22 maja 2014 r. Sąd Okręgowy w Sieradzu oddalił apelację P. S.A. w W. od wyroku Sądu Rejonowego w Wieluniu z dnia 11 lutego 2014 r., którym zasądzono od pozwanej Spółki na rzecz P. W. odszkodowanie z tytułu zakazu konkurencji po ustaniu stosunku pracy.

W skardze kasacyjnej strona pozwana zarzuciła naruszenie prawa materialnego, tj. art. 746 w związku z art. 750 k.c. w związku z art. 300 oraz art. 101² k.p., przez ich błędną wykładnię i uznanie, że warunkiem koniecznym wypowiedzenia przed rozwiązaniem stosunku pracy umowy o zakazie konkurencji

obowiązującej po ustaniu stosunku pracy było zawarcie w niej klauzuli o prawie do jej wypowiedzenia.

Wskazując na powyższe skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez zmianę wyroku Sądu pierwszej instancji i oddalenie powództwa w całości, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy Sądowi drugiej instancji do ponownego rozpoznania, względnie o uchylenie w całości wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania.

Wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania uzasadniono występowaniem istotnego zagadnienia prawnego oraz potrzebą wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości „polegających na ustaleniu, że na podstawie art. 300 k.p. oraz art. 746 k.c. w związku z art. 750 k.c. możliwe jest z ważnych przyczyn w czasie trwania stosunku pracy wypowiedzenie umowy o zakazie konkurencji, która ma obowiązywać po ustaniu stosunku pracy”. Skarżący zaprezentował pogląd, że w związku z nieuregulowaniem kwestii wypowiedzenia umowy o zakazie konkurencji w Kodeksie pracy, możliwe jest zastosowanie w tej sytuacji przepisów Kodeksu cywilnego dotyczących wypowiedzenia umowy zlecenia, odwołując się w tym zakresie do argumentacji przedstawionej w uzasadnieniu podstaw skargi.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Przepis art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaga, aby wniosek o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania stanowił odrębny element pisma niezależny od przytoczenia podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia (art. 398⁴ § 1 pkt 2 k.p.c.). Uzasadnienie wniosku natomiast powinno nawiązywać do przesłanek przyjęcia skargi do rozpoznania określonych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli: 1) w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, 2) istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, 3) zachodzi nieważność postępowania lub 4) skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Spełnienie wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c.

powinno zatem przybrać formę wyodrębnionego wyводу prawnego, w którym skarżący wskaże, jakie występujące w sprawie okoliczności pozwalają na uwzględnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania i jednocześnie uzasadni, dlaczego odpowiadają one ustawowemu katalogowi przesłanek.

Zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego lub uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie zagadnienia prawnego uzasadniającego wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno zatem nastąpić przez określenie przepisów prawa, w związku z którymi zostało sformułowane i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero bowiem wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do oceny, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne” (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r., II CZ 35/01, OSNC 2002 nr 1, poz. 11; z dnia 13 sierpnia 2002 r., I PKN 649/01, OSNP 2004 nr 9, poz. 158; z dnia 14 lutego 2003 r., I PK 306/02, Wokanda 2004 nr 7-8, s. 51). Z kolei odwołanie się do przesłanki istnienia potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo że budzi poważne wątpliwości (ze wskazaniem, na czym te poważne wątpliwości polegają), nie doczekał się wykładni, bądź że jego niejednolita wykładnia wywołuje rozbieżności w orzecznictwie sądów, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 11 stycznia 2002 r., III CKN 570/01, OSNC 2002 nr 12, poz. 151 i z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, niepublikowane). Nie istnieje potrzeba wykładni przepisów prawa ani nie występuje w sprawie istotne zagadnienie prawne, jeżeli Sąd Najwyższy wyraził swój pogląd we wcześniejszym orzecznictwie, a nie zachodzą okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu. Ponadto rozstrzygnięcie zagadnienia prawnego lub wątpliwości interpretacyjnych nie może się sprowadzać do odpowiedzi na zarzuty skarżącego skierowane pod adresem zaskarżonego orzeczenia ani też do odpowiedzi na wątpliwości skarżącego, które można wyjaśnić za pomocą obowiązujących reguł wykładni bądź w drodze prostego zastosowania przepisów

(por. np. postanowienie Sądu Najwyższego dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP-wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Skarżący nie zdołał wykazać istnienia tak rozumianych przesłanek przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne lub potrzebę wykładni przepisów. Po pierwsze, odwołanie się przez skarżącego do uzasadnienia podstaw kasacyjnych jest bezprzedmiotowe, gdyż Sąd Najwyższy na etapie przedsądu nie jest zobowiązany do poszukiwania tam okoliczności uzasadniających przyjęcie skargi do rozpoznania i wyręczenia skarżącego w wypełnieniu obowiązku ich przedstawienia i wykazania. Po drugie, sformułowana przez skarżącego wątpliwość została już rozstrzygnięta w orzecznictwie Sądu Najwyższego, który zgodnie przyjmuje, że umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy nie jest umową prawa cywilnego, ale umową prawa pracy, uregulowaną w przepisach Kodeksu pracy. Dlatego przepisy Kodeksu cywilnego mają do niej zastosowanie wyłącznie w myśl reguł określonych w art. 300 k.p. (por. np. wyroki z dnia 23 czerwca 2010 r., II PK 374/09, LEX nr 661504 oraz z dnia 7 czerwca 2011 r., II PK 327/10, OSNP 2012 nr 13-14, poz. 173 i powołane w nich orzeczenia). Już tylko to wyklucza możliwość uznania jej za umowę o świadczenie usług nieuregulowaną innymi przepisami, do której stosuje się przepisy o zleceniu (w tym art. 746 k.c.), jak sugeruje skarżący. Po trzecie, Sąd Najwyższy zgodnie przyjmuje, że umowa o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy, aczkolwiek zawierana jest na czas określony (art. 101² § 1 k.p.), może ustać przed upływem terminu w następstwie jednostronnych czynności prawnych pracodawcy, w tym jej wypowiedzenia, jeżeli możliwość taka została przewidziana w umowie i to niezależnie od tego, czy wypowiedzenie nastąpiło w trakcie trwania stosunku pracy, czy też po jego ustaniu. W przypadku braku takich umownych uzgodnień wzajemne prawa i obowiązki stron umowy będą regulowane jedynie poprzez przepisy art. 101² k.p. (por. np. wyroki z dnia 7 czerwca 2011 r., II PK 322/10, LEX nr 1055023; z dnia 16 czerwca 2011 r., III BP 2/11, OSNP 2012 nr 13-14, poz. 174; z dnia 22 czerwca 2012 r., I PK 237/11, LEX nr 1228851 oraz z dnia 12 marca 2014 r., II PK 151/13, LEX nr 1455197 i powołane w nich orzeczenia). Co prawda w powołanym wyżej wyroku z dnia 16 czerwca 2011 r., III BP 2/11 Sąd Najwyższy odwołał się do art. 746 § 1 w związku z art. 750 k.c., ale

wyłącznie w kontekście oceny, że strony umowy o zakazie konkurencji po ustaniu stosunku pracy (art. 101² k.p.) są obowiązane do stosowania okresu wypowiedzenia tylko wtedy, gdy ustanowią go w tej umowie.

Z tych względów Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.